

**Силабус навчальної дисципліни
ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ АСИСТЕНТА
ВЧИТЕЛЯ**

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 013 Початкова освіта

Освітня програма: Початкова освіта

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: 3

Семестр: 6

Факультет	початкової освіти
Кафедра	Виховних технологій та педагогічної творчості
Викладач(-і)	ПІБ: Макарчук Вікторія Вікторівна Посада: доцент, завідувач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості E-mail: v.v.makarchuk@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.udpu.edu.ua/course/view.php?id=13929
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС/120 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (12 год.), семінарські (48 год.), самостійна робота (60 год.) Заочна форма: лекції (6 год.), семінарські (6 год.), самостійна робота (108 год.)
Політика дисципліни	<i>Політика щодо академічної доброчесності передбачає</i> самостійне виконання здобувачами вищої освіти завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; достовірне посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей. <i>Політика щодо відвідування:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, пандемія) навчання може відбуватись в онлайн режимі. <i>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти.</i> Під час виконання індивідуальних завдань здобувач вищої освіти досліджує та аналізує педагогічні явища і процеси, творчо підходить до пошуку джерел та пропонує власні міркування та бачення питань, що розглядаються.
Що будемо вивчати?	Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості професійної діяльності асистента вчителя.
Чому це треба вивчати?	Метою навчальної дисципліни «Професійна діяльність асистента вчителя» є формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей, що забезпечують ефективну організацію освітнього процесу в початковій школі, враховуючи вікові, індивідуальні особливості дітей, етичні, соціальні та інклюзивні аспекти.
Яких результатів можна досягнути?	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть: <ul style="list-style-type: none"> • Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. • Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням

	<p>вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування. • Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами. • Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>Вивчення дисципліни передбачає набуття компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. • Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. • Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). • Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. • Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Тема 1. Основні ролі та функції асистента вчителя в сучасній школі.</p> <p>Тема 2. Особливості організації інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>Тема 3. Типологія учнів з особливими освітніми потребами (ООП).</p> <p>Тема 4. Взаємодія асистента вчителя з педагогічним колективом, учнями та батьками.</p> <p>Тема 5. Педагогічна діяльність асистента вчителя в закладах початкової освіти.</p> <p>Тема 6. Адаптація та модифікація навчальних матеріалів.</p> <p>Тема 7. Організація супроводу учнів з ООП в освітньому процесі.</p> <p>Тема 8. Методики міждисциплінарного підходу до навчання дітей з ООП.</p> <p>Тема 9. Оцінювання результатів діяльності асистента вчителя.</p>

Обов'язкові завдання	<ul style="list-style-type: none"> • Сформувати здатність організовувати та підтримувати інклюзивне середовище для дітей з особливими освітніми потребами, забезпечуючи їх соціальну та освітню інтеграцію. • Навчити методам планування та здійснення освітнього процесу, що сприяє розвитку критичного мислення, пізнавальної діяльності та формуванню ціннісних орієнтацій учнів. • Розвивати навички організації партнерської взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу: вчителями, батьками, фахівцями та іншими представниками громади. • Сприяти розвитку етичних компетенцій для забезпечення професійної діяльності на основі моральних цінностей, дотримання етичних норм і принципів у взаємодії. • Навчити використовувати різні прийоми формувального, поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання, включаючи диференційовані підходи для дітей з ООП. • Формувати вміння вирішувати професійні завдання, виявляючи, аналізуючи та долаючи проблеми освітнього процесу.
Міждисциплінарні зв'язки	Виховні технології в закладах початкової освіти, Вступ до спеціальності, Психологія, Методика виховної роботи, Педагогіка, Виховання дітей з особливими потребами.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Асистент вчителя у закладі загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання: навчально-методичний посібник / А. А. Колупаєва та ін. Харків : Видавництво «Ранок», 2019. 216 с. 2. Малишевська І. А. Професійна діяльність різнопрофільних фахівців в умовах інклюзивного освітнього середовища : навч.-метод. посіб. Умань: Візаві, 2021. 156 с. 3. Малишевська І. А., Хрипун Д. М. [та ін.]. Соціально-гуманістична функція інклюзивної освіти. Теоретико-методологічні засади розвитку спеціальної та інклюзивної освіти : колективна монографія. Т. 2 ; за заг. ред. М. А. Лемешук. Умань: Візаві, 2020. 288 с. 4. Малишевська І.А., Черніченко [та ін.]. Зарубіжний досвід підготовки педагогічних фахівців до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти. Теоретико-методологічні засади розвитку спеціальної та інклюзивної освіти : колективна монографія. Т. 3. за заг. ред. І. А. Малишевської. Умань : Видавець «Сочінський М.М.», 2023. 257 с. 5. Організаційні засади діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі : метод. посіб. / уклад. : О. В. Коган та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 110 с. 6. Співпраця вчителя та асистента вчителя в інклюзивному освітньому середовищі (методичні рекомендації) / Литвяк Д.М., Зленко Л.О. Чернігів: ЧОППО, 2023. 66 с.
Поточний контроль	виконання практичних завдань, поточне тестування, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	Залік

Розробники

Вікторія МАКАРЧУК